

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów

Akta rejestrowe w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS nr 0000328833, REGON 060471827, NIP 9462577508
Skrytka pocztowa nr 67, Urząd Poczty Warszawa 50
Al. Stanów Zjednoczonych 51
04-026 Warszawa
www.asystentsedziego.org

Analiza nr 2/2016 Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Asystentów Sędziów.

Porównanie sytuacji prawnej asystenta sędziego, referendarza sądowego, starszego asystenta sędziego, starszego referendarza sądowego.

1. Cele opracowania.

W dniu 11 marca 2015 r. odbyło się wspólne posiedzenie senackich Komisji Ustawodawczej (364) oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji (241). Na posiedzeniu tym omawiano m.in. projekt nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Jedną z dyskutowanych kwestii było wprowadzenie do sądownictwa powszechnego stanowiska starszego asystenta sędziego.

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości argumentował, że przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych powinny być spójne w zakresie uregulowania stanowiska referendarza sądowego i asystenta sędziego. Wskazywano bowiem, że aby zostać starszym referendarzem sądowym, należy na tym stanowisku przepracować 10 lat, a zatem – w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości – taki sam okres winien obowiązywać w przypadku ubiegania się o tytuł starszego asystenta sędziego.

Przypomnijmy, że Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów stało wówczas na stanowisku, zgodnie z którym wystarczający jest okres 5 lat pracy na stanowisku asystenta sędziego.

Celem niniejszej analizy jest odpowiedź na pytanie, czy – a jeśli tak – to w jakim zakresie spójne jest uregulowanie w ustawie stanowiska referendarza sądowego i asystenta sędziego.

2. Porównanie.

REFERENDARZE SĄDOWI	ASYSTENCI SĘDZIÓW
Podstawa zatrudnienia: mianowanie.	Podstawa zatrudnienia: umowa o pracę.
Wynagrodzenie zasadnicze referendarza sądowego wynosi 75% wynagrodzenia zasadniczego w stawce pierwszej sędziego sądu rejonowego (w 2016 r. - 5.927 zł) powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.	Wynagrodzenie zasadnicze asystenta sędziego nie jest uregulowane w ustawie, nie jest też powiązane z wynagrodzeniem sędziego sądu rejonowego. Wynagrodzenie zasadnicze asystenta sędziego wynosi od 2.675 złotych do 3.824 złotych.
Po 7 latach pracy na stanowisku referendarza sądowego, wynagrodzenie zasadnicze podwyższa się do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce drugiej (w 2016 r. - 6.274 zł) powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.	Po 7 latach pracy na stanowisku asystenta sędziego wynagrodzenie nadal wynosi od 2.675 złotych do 3.824 złotych. Ustawa ani rozporządzenie nie przewidują podwyższenia wynagrodzenia asystenta sędziego po 7 latach pracy na tym stanowisku.
Na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej 10 lat.	Na stanowisku starszego asystenta sędziego może być zatrudniony asystent, który zajmował stanowisko asystenta sędziego przez co najmniej 10 lat.
Wynagrodzenie zasadnicze starszego referendarza sądowego wynosi 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce drugiej (w 2016 r. - 7.110 zł) powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.	Wynagrodzenie zasadnicze starszego asystenta sędziego nadal wynosi od 2.675 złotych do 3.824 złotych. Ustawa ani rozporządzenie nie przewiduje podwyższenia wynagrodzenia starszego asystenta sędziego.
Po 10 latach pracy referendarzowi sądowemu przysługuje corocznie urlop dodatkowy w wymiarze 6 dni roboczych.	Asystentowi sędziego nie przysługuje żaden dodatkowy urlop po 10 latach pracy.
Po 14 latach pracy wynagrodzenie zasadnicze referendarza sądowego podwyższa się - do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce trzeciej (w 2016 r. - 6.592 zł) powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.	Po 14 latach pracy wynagrodzenie zasadnicze asystenta sędziego nadal wynosi od 2.675 złotych do 3.824 złotych. Ustawa ani rozporządzenie nie przewidują podwyższenia wynagrodzenia starszego asystenta sędziego.
Po 15 latach pracy referendarzowi sądowemu przysługuje corocznie urlop dodatkowy w wymiarze 12 dni roboczych.	Asystentowi sędziego nie przysługuje żaden dodatkowy urlop po 15 latach pracy.
Referendarzowi sądowemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.	Asystentowi sędziego nie przysługuje urlop dla poratowania zdrowia.
Referendarze sądowi podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej przed autonomicznymi komisjami dyscyplinarnymi.	Asystenci sędziów – pomimo wadliwego uzależnienia ich awansu na stanowisko starszego asystenta sędziego od niekaralności za przewinienia dyscyplinarne – nie podlegają odrębnej odpowiedzialności dyscyplinarnej.

III. Wnioski.

W ocenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Asystentów Sędziów, aktualny zakres regulacji nie idzie naprzeciw argumentacji Ministerstwa Sprawiedliwości, która była przywoływana przy wprowadzeniu do sądownictwa powszechnego stanowiska starszego asystenta sędziego. Obecnie jest to stanowisko tylko honorowe, zaś asystenci sędziów pozbawieni są szansy na realny awans zawodowy. W praktyce zresztą spotykany jest problem odmawiania uprawnionym asystentom sędziów objęcia tego stanowiska, niezależnie od tego, że obecnie nie wiąże się to ze wzrostem wynagrodzenia.